

MAGYARÁG

1940. Mai 8

IX. No. 126

2 lei

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÖZV. PÁSZTOR EDÉN É

Alapította:
PÁSZTOR EDE ORADEA

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK TIBOR

Bejegyezte: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15-1933. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea-Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul 4.

Olasz demars Angliához?

A Reuter cáfol: Az angol kormány nem kapott olasz jegyzéket. Anglia nem akar csapatokat partraszállítani Görögországban

London. (Reuter). Az angol távirati iroda cáfolja egy német sajtóügynökségnek azt a híré, hogy Anglia csapatokat akar partraszállítani Görögországban. A Reuter szerint Görögország a német propaganda álhíreinek központja.

Athén. (Stefani). Metaxas görög miniszterelnök fogadta az olasz követet és közölte vele, hogy Görögország Olaszország iránti viszonyában semmiféle változás nem állott be.

(Szófia). Boris bolgár király és az ankarai angol nagykövet megbeszéléseiről nem adtak ki hivatalos jelentést. A török határon történt csapatösszevonások híré megcáfolták.

London. (Reuter). Az angol távirati iroda jelentése szerint nem erősítették meg azt a hírt, hogy Olaszország a földközi tengeri angol flottafelvonulás kapcsán hivatalosan kérdést intézett volna az angol kormányhoz. Illetékes angol körökben megállapítják, hogy Anglia jó és szívélyes viszonyt akar fenntartani Olaszországgal. Az olasz sajtó egyrészenek és egyes olasz államférfiak kijelentéseinek hatása alatt azonban kénytelen volt óvatossági rendszabályokat életbeléptetni a Földközi tengeren. Sir Percy Lorain, Anglia római nagykövete visszatért állomáshelyére, ahová éjszaka érkezik meg.

Két olasz repülőgépet lelőttek jugoszláv terület felett

Belgrád. (Reuter). Az angol távirati iroda belgrádi jelentése szerint egy jugoszláv tengeri bázis közelében lelőttek két olasz repülőgépet, amelyek a jugoszláv figyelmeztetés ellenére is megsértették a jugoszláv semlegességét.

Stockholmi jelentés szerint svéd terület felett leszállásra kényszerítettek egy német repülőgépet.

Angol jelentés is beismeri, hogy német repülők bombái elsüllyesztettek egy angol torpedórombolót

Berlin. (DNB). A német jelentés szerint Narvick körül még mindig folynak a heves harcok. A német légi erők Narvick körül angol csapatok ellen intéztek támadást. A német haderő egyébként Namsos-tól keletre folytatja előnyomulását észak felé. Dél- és Kelet-Norvégiában a rend és a nyugalom fokozatosan helyreáll. Két angol hidroplánt a partok közelében elsüllyesztettek. Május 5-én a német hidroplánok a Kattegat szorosban elfogtak egy angol tengeralattjárót, amelyet egy német kikötőbe vontattak. Az angol tengeralattjáró tisztjeit és legénységét foglyul ejtették.

Berlin. (DNB). A német hivatalos jelentés utal arra, hogy a német tengeri erők elsüllyesztettek egy 1870 tonnás nagy angol torpedórombolót. Ez a torpedóromboló vezérhajója volt egy flottilának. Fedélzetén 219 matróz tartózkodott. Fegyverzete 15 ágyú és négy torpedókilövő cső volt. Ezzel együtt az angolok a háború kitörése óta 11 torpedórombolót veszítettek el.

London. (Reuter). Az admirális jelentése szerint az Afredi nevű angol torpedóromboló, amely a namsosi visszavonulást fedező hajókaravánt kísérte, német repülők bombatalálata következtében elsüllyedt. Két német repülőgépet lelőttek.

Az Afredi fedélzetén 219 ember volt. Kapitánya részt vett az Altmart foglyainak kiszabadításában és kitüntetésben is részesült.

Nem szakadtak még meg az angolszovjet kereskedelmi tárgyalások

Stockholm). A Stockholmer Tidningen című lap jelentése szerint az angolszovjet kereskedelmi tárgyalások folytatását bizonyítan időre elhalasztották.

London. (Reuter). A külföldön elterjedt hírekkel szemben a Reuter diplomáciai levelezője megállapítja, hogy a legutóbbi szovjet-válasz a különböző angol minisztériumok tanulmányozása alatt áll és nem felel meg a valóságnak az a hír, hogy a szovjet indítványt elutasították.

Őfelsége visszatért a fővárosba

Bucuresti. (Rádió). Az udvari marsall hivatal közli, hogy Őfelsége május 6-tól kezdődőleg kegyeskedeti székhelyét ismét Bucurestibe áttenni.

Elsüllyesztettek a német repülőbombák egy francia torpedórombolót

Páris. (Havas). A francia hivatalos jelentés utal arra, hogy május 3-án egy csapatszallító hajókaraván ellen a német légi támadást hajtották végre. Egyetlen csapatszallító hajó sem sérült meg, csupán a Bizón nevű torpedóromboló, amely kivált a karavánból és elsüllyedt bombatalálat következtében. A hajó legénységét megmenettették.

A „Stefani” szerint

A francia szociáldemokrata párt leszavazta Leon Blumot

Páris. (Stefani). Az olasz távirati iroda egy párisi jelentés alapján közli, hogy a francia szocialista párt szövetségi tanácsa egyik határozatával megtagadta Leon Blum háborús politikáját s azonosította magát Paul Faure politikájával. A határozat kiemeli, hogy Leon Blum mindig akarta és akarja a tekintélyuralmi államokkal a háborút, ezzel szemben ellenfele, Paul Faure a tekintélyuralmi államokhoz való közeledést és a békekötést sürgeti.

Tilos az ércpénz kivitele az országból

Bucuresti. (Rádiójelentés). A pénzügyminisztérium utasította az összes vámokat, hogy semmi körülmények között ne engedjék meg az ércpénzek külföldre vitelét. A külföldre utazó utasok legfeljebb 2000 leit vihetnek magukkal, de csakis bankjegyekben.

Lépésről-lépésre közelednek a szövetséges csapatok Narvickhoz

Stockholm. (Reuter.) Narvik körül heves harcok dőlnek annak ellenére, hogy a fronton heves hóvihár dúl. Az angol szárazföldi és flotta-tüzérség hevesen ágyuzta a várost. A jelek szerint a németek a városon kívül szervezték meg ellenállási központjukat.

London. (Reuter.) Az angol csapatok fokról-fokra közelednek Narvickhoz. A Narvickban harcoló német haderő számát 4000 főre lehet becsülni. Gyors akcióra azonban nem lehet számítani, mert a harcok itt lövészárk-harc jellegével bírnak, állóharc és nem mozgóharc folyik.

A Havas szerint elszigetelt norvég csapatok még küzdenek Roeros körül. A Havas szerint egyébként a Norvégiában harcoló francia katonák hősiessége és bátorsága minden kétséget kizáróan bebizonyosodott.

35 perces kihallgatáson fogadta a pápa az olasz trónörökös párt

(Róma. Reuter.) XII. Pius pápa hosszas kihallgatáson fogadta a piemonti herceget. Előzőleg a piemonti herceg és felesége részt vettek a Sancta Maria Minora templomban a pápa által pontifikált istentiszteleten, amelynek során a pápa Itália védő angyalához a békéért könyörgött.

Újabb jelentés szerint a piemonti hercegi pár pápai kihallgatása 35 percig tartott.

A pápa nyakláncsal ajándékozta meg a hercegnőt és medaillonnal a herceget. A pápai kihallgatás után a hercegi pár a Szent Péter bazilikában ájtatoskodott, majd látogatást tettek Magliana államtitkárnál, aki röviddel utóbb a Quirinalban viszonzta a látogatást. Az utcákon összegyűlt tömeg lelkesen éljenezte a hercegi párt.

Svédország még most sem nyugodt

A szovjet-német nyilatkozat után Svédország a szövetségesektől is semlegességi garanciát ker

Stockholm. (STI.) A svéd sajtó foglalkozik a Földközi tengeri helyzettel. Az egyik legnagyobb svéd sajtóorgánus, a Stockholmban megjelenő Stockholmer Tidningen vezércikkében azt írja, hogy bár a közvetlen veszély elmúlt Svédország felett, véglegesen még nem állott helyre a nyugalom. A lap utal arra, hogy a svéd közvélemény nagy megnyugvással vette tudomásul a német és a szovjet nyilatkozatokat,

amely szerint a két ország kormánya biztosította a svéd kormányt arról, hogy tisztelben tartják Svédország semlegességét. A lap kiemeli, hogy hasonló nyilatkozat nem hangzott el a nyugati hatalmak részéről. Svédország éppen erre való tekintettel nem csökkenti ama intézkedéseit, amelyek a semlegessége és függetlensége megvédését célozzák.

Anglia történelmének legkritikusabb időszakához érkezett

-- írja a Manchester Guardian

Háborus direktóriumot követel a Daily Mail

(London). A Stefani szerint a Times új kormányrendszer bevezetését követeli, míg a Daily Mail annak az eszméjét veti fel, hogy alakítsanak háborus direktóriumot. A Daily Herald azt a követelést terjeszti elő, hogy a parlament vizsgálja felül a kormány politikáját. A News Chronicle a hadvezetés módjának megváltoztatása mellett tör lándzsát. A Manchester Guardian viszont annak a véleményének ad kifejezést, hogy Anglia történelmének legkritikusabb időszakát éli át.

A Stefani ezután idézi a spanyol sajtó véleményét. Utal az ABC című lapnak ama cikkére, amely szerint a norvégiai kudarc megrendítette nemcsak Chamberlain angol miniszterelnök, hanem Reynaud francia miniszterelnök helyzetét is. A norvégiai kudarc után a szövetségesek nem is gondolhatnak arra, hogy a háborút kiter-

jesszék a Balkánra, annyival is inkább nem, mert a Balkán államai mindenképpen fenn akarják tartani a békét.

Lloyd George éles támadása a Chamberlain-kormány ellen

(London). A Reuter parlamenti tudósító szerint a norvég kérdés tekintetében nincs ellentét az angol kormányon belül. Így elesik azt a kilátás, hogy Churchill váltja fel Chamberlaint az új háborus politikai vagy éppen a kormány irányításában.

(London). Lloyd George a Sunday

Roosevelt üdvözlő távirata a lengyel köztársasági elnökhöz

(Washington. Reuter.) A lengyel nemzeti ünnep alkalmából Roosevelt elnök üdvözlő táviratot intézett Raczkiewicz lengyel köztársasági elnökhöz és ebben kifejezte az Egyesült Államok rokonszenvét a lengyel néz iránt. A táviratra Raczkiewicz válaszolt Roosevelt egy nyilatkozatában a lengyel hadjáratról szóló német film bemutatása alkalmából éles szavakban ítélte el a nyílt és védtelen városok bombázását.

Washington. (United Press.) Hull amerikai külügyi államtitkár Sumner Welles elnökletével külön bizottságot delegált az intézkedések tanulmányozására, amelyek összefüggésben állanak az USA védelmével.

Victor Antonescu királyi tanácsos lesz az ankarai román nagykövet

Belgrádból jelentik: A Vreme bucaresti értesülése szerint Románia ankarai nagykövétévé Antonescu Victor királyi tanácsost, volt külügyminisztert nevezik ki.

Május 10-én pénteken szabad a husfogyasztás

Bucuresti. (Rádiójelentés.) A földművelésügyi miniszter rendeletére pénteken, május 10-én kivételesen meg van engedve a hus minden formában való fogyasztása és eladása.

A munkakamarák elnökeinek értekezlete Bucuresztben

Bucuresti. (Rádiójelentés.) Az ország munkakamaráinak elnökei értekezletet tartottak Stavri Cunesco minisztériumi vezérigazgatónál. Az értekezlet után Ralea Mihai munkaügyi miniszter kihallgatáson fogadta a munkakamari elnököket.

Verekedés közben lábát törte

(Oradea-Nagyvárad). Csaknem végzetes verekedés zajlott le a közeli Toti községben. Slovac Ioan és Colos Imre ottani fiatalemberek összeküldöztek és ölre mentek. Verekedés közben Slovac leesett, Colos rázuhant. Az alul került Slovac olyan szerencsétlenül esett, hogy lábát törte. A súlyosan sérült fiatalembert beszállították a kórházba.

Szépirodalmi könyvet, magyar regényeket csakis újdonságokat vesznek. Cím a kiadóban.

Esser német idegenforgalmi államtitkár Budapesten

Belgrádban 2000 turista beutazására kért engedélyt

Budapestről jelentik: Esser német idegenforgalmi államtitkár Belgrádból jövő több napra Budapestre érkezett. Látogatása során Budapesti fürdőváros idegenforgalmi berendezéseit tekinti meg.

Belgrádban — a Reuter jelentése sze-

rint — Esser kétezer német turista látogatására kért engedélyt a jugoszláv kormánytól. A jugoszláv kormány azonban csak nők és 15 éven aluli gyermekek beutazására adott engedélyt.

Szerelmi légyotton megloptak egy osorheiui gazdát

(Oradea—Nagyvárad). Kellemetlen kalandja volt Farkas Antal fugyivásárhelyi fiatalembernek, aki tegnap délután berándult Nagyváradra egy kis szórakozásra. — Farkas a Mihai Viteazul téri Stern-féle korcsmába ment be, ahol előbb megebédelt, majd inni kezdett. A korcsmban tartózkodó nők, Tőri Erzsébet és Buda Mária észrevették, hogy Farkas egyedül vigad és leültek melléje. Farkas szívesen vette a nők közeledését és foglalkozni kezdett ve-

lük. Előbb az egyiknek, aztán a másiknak udvarolt és szemmel láthatóan kitűnően érezte magát. Egyszerre azonban hirtelen lelohadt a jókedve. A zsebéhez nyult és megdöbbenve vette észre, hogy a pénztárcája, a nála levő pénzzel együtt eltűnt. Farkas azonnal jelentést tett a rendőrségnek és a nyomozás megállapította, hogy a fugyivásárhelyi szeladont udvarlás közben, a két hölgy fosztotta ki. A nőket őrizetbe vették és előállították a rendőrségre.

A mozdonyból kipattanó szikrától

Iűz támadt a Bucuresti-Constanța közötti személyvonaton

(Constanta.) A Bucuresti—Constanța között közlekedő 9003 számú személyvonatot közvetlenül Dalga állomásra való befutása előtt különös szerencsétlenség érte. A mozdonyból kipattanó szikrák tüzei okozták a mozdony után kapcsolt csomagkocsiban. A tűz akkor tört ki, amikor a

vonat teljes sebességgel közeledett Dalga állomáshoz. A személyzet kevésbé az állomás előtt vette észre a veszélyes tüzet és a vonat csökkentett sebességgel futott be az állomásra. Itt a podgyázkocsit eloltották. A tűz ügyében széleskörű vizsgálatot vezettek be.

Féltékenységi dráma a brasovi uccán

(Brasov). Borzalmas szerelmi dráma játszódott le Brasovban. Rigó Lajos szolga legény megtámadta Dóza Sándor vetélytársát, ki Actreia Sandu szolgálólány társaságában tért hazafelé. Rigó Lajos furkósbottal előbb leütötte vetélytársát, majd

kést rántott elő és azzal több helyen mellbeszurta haragosát. A szerencsétlen legény a helyszínen kiszenvedett. A féltékenységi dráma hőjét csak nehezen tudták ártalmatlanná tenni. A féltékenységi dráma ügyében széleskörű vizsgálatot vezettek be.

A váróteremben halt meg szívszélhűdés következtében egy szabadságos kalona

Mercurea-Ciuc—Csikszereda). Koncsag Gergely gyergyóalfalvi lakost a husvéti ünnepek alkalmából szabadságára okiráltságbeli ezrede, ahol katonai szolgálatot teljesített. Többedmagával meg is érkezett a mádfalvi állomásra, ahol nem kapott csatlakozást Gyergyó felé. Beült a harmad osztályú váróterembe és az egyik padon szundikálni kezdett. Hajnalban, amikor a vonat indult, társai fel akarták kelteni, hogy le ne maradjon, akkor látták, hogy a fiatal gazdálkodó halott. A helyszínre kiszállt orvos megállapította, hogy szívszélhűdés ölte meg. Koncsag holttestét hazaszállították falujába és ott temették el nagy részvérei mellett.

Halálos vonatgázolás az arad-oradeai vonalon

(Oradea—Nagyvárad). A tamasdai csendőrség jelentette az ügyészségnek, hogy Serban Gheorghe Paul Mare községbeli (Aradmegye) gazdálkodó az Arad—Nagyvárad közötti vonaton utazott és Zerind állomáson le akart ugrani a vonatról. Ugrás közben azonban a kerekek alá került, amelyek halálragaszták. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Maradék árban

egész öltönyre kabáttra, kosztümre és kisebb darabok. Vászonn árak nagyon olcsón kaphatók

STEINER maradóknál

Calea Victoriei 3. az udvarban balta

OLVASOM, Ó OLVASOM

Mióta a magas kormány parancsot ad ilyen formán :
aki borbó sokat vedel
kiveti azt minden kebel,

listára teszik ökelmét,
ne törd rajta sokat elméd
ez a lista „részeg-lista”
erre kerül, ki borissza.

Mert azt mondja ki a törvény
legyen akár magyar, örmény
hogyha borbó sokat iszik,
hamar temetőbe viszik.

Ügyelnek hát rád, ó nagyon
s az ordinban így az vagyon,
ki a lista szerinti részeg,
italt annak ki nem mérnek.

Elismerjük, helyes dolog,
ám a derek korcsmárosok
tisztelettel csak azt kérnek,
az italt hát kinek mérjék?

Mert kinek nem kell a bor mar
tenei az jó alampoitár,
de a korcsma azon keres,
kinek orra kissé rezes.

Tisztelettel azért kérem,
minden jó csapár nevében
tejivórol — arról inkább —
készítsenek szegyenlistát.

REKVIRALASI bonokat (Bon de Rechi-
zitie) megveszek minden mennyiségben.
Cim: Veress Dániel, Oradea. Str. Nic.
Zsiga 1.

— Az oradeai építőipari összmunkások breslaja f. hó 8-án, szerda este 6 órakor szakmai gyűlést tartanak a Wilson utcai Munkásokotthonban. Napirendi pont a kollektív szerződés. Minden munkás tartsa kötelességének a pontos megjelenést. Vezetőség.

Sälardon az országos állat- és kirakóvásár folyó hó 8-án, szerdán lesz megtariva.

A fodrász munkaadók és munkáscéhek közlik, hogy az általuk rendezett légvédelmi kurzus haligatói részére a légvédelmi könyvek 7-én este 8—9-ig a Wilson utcai Munkásokotthonban kellő igazolás mellett csakis személyesen vehetők át. A fenti időn túl át nem vett légvédelmi könyveket a cég a törvény értelmében megsemmisíti.

A „Vörös Kereszt” oradeai fiókjának husvétii akciója

Több ízben megemlékeztünk arról, hogy a biharmegyei és nagyváradai Vörös Kereszt az utóbbi hetekben lázas tevékenységet fejt ki, hogy a jelenlegi súlyos körülmények között az arra szorulóknak szenvedéseit enyhítsen.

A fiók vezetőségének egyik utolsó ülésén melyen dr. Popovici Miklós Nagyváradai Gör. Kel. Román Püspök elnökölt, elhatározták, hogy a Husvétii ünnepek alkalmával, gyűjtőakciót indítsanak, a határon kötelességüket teljesítő katonák megajándékozása céljából.

A választmányban helyet foglaló hölgyek dr. Pop Romulusné, dr. Dumitreanu Zenoné, dr. Isaicu Lázárné, dr. Costa Romulusné, dr. Popovici Mihályné, Chirila Gusztávné, dr. Matei Jánosné, dr. Molnár Vilmosné és dr. Vargáné Sulyok Ica, vezetése alatt pár nap alatt annyi pénzt és anyagot gyűjtöttek össze, hogy 1250 katonára kaphatott husvétii ajándékot, mely kalácsból, két husvétii tojásból, 5-6 cigarettából, kevés kolbászból és borból állott.

Ajándékot kaptak a katonakórházban ápoló összes katonák, valamint ezer a határon szolgálatot teljesítő katona.

Közljük itt az adakozó egyletek és egyének névsorát, valamint az ajándék mennyiségét:

A román Nőegylet	lei 2000
Principele Mircea egylet	1200
A román Gör. Kel. Nőegylet	1200
A román Gör. Kath. egylet	600
Gyermekek barát egyesület	500
Katolikus Nőegylet	500
Izr. Fiu árvaház	500
Izr. Nővédő egylet.	500
Lóránffy Susana nő	500
Özv. dr. Baláné	100
Spataru ur	100

Összesen: Lei 7700

Ezenkívül természetben adakoztak:

drb. cigarettát

Petica kapitány ur	2400
Isaiu Ion ur	1200
Wizo egyesület	500
Ose egyesület	500
Teala egyesület	500

Evangélikus Nőegylet 20 csomag dohányt. E téren dr. Isaicu Lazar főorvos felesége fejtett ki fáradhatatlan működést.

(folytatjuk)

Még kapható

Gál-féle

Román-Magyar
Magyar-Román

Zsebszótár

(egybekötve) — Ara 25 lei.

Pásztor papirkereskedés

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.
sz. Telefon 2800.

A tengerelattjáró története

**Az első buvárhajótól a „David”-tól a mai tengeri
háború leggyilkosabb láthatatlan tegyveréig**

A tengerelatti hajózás problémája régóta foglalkoztatja a tudósokat és felfedezőket. Roger Bacon angol szerzetes — aki a XIII. században élt, azt állította, hogy az emberek 350 évvel a keresztény korszak előtt „le tudtak szállni a víz alá és képesek voltak ott tartózkodni”. 1203-ban egy mantesi felfedező olyan gépet fedezett fel, mely a vizeken közlekedve „mesterséges tüzeket” hordó hajókat vitt magával, amelyek Filip August seregeinek hajóit érintve robbanást idézhettek elő. 1372-ben a francia-spanyol csapatok ugyanígy ezzel a módszerrel semmisítették meg Pembroke lord flottáját. Leonardo da Vinci szintén a hadihajóknak tengerelattjárók által való elpusztítását tervezte. Ezeknek a terveit már le is rajzolta. Azt mondják, hogy a XVI-ik században az ukránok ismerték a tenger alatt haladó bárkákat és a bárkában elhelyezett katonákat elrejtették az ellenség éber szemei elől.

Az első tengerelattjáró tervező — aki valóban megérdemli ezt az elnevezést — a holland Cornelius Van Drebbel, akinek 1624-ben sikerült I. Jakab angol király számára olyan gépezetet építeni, amelyben 12 ember foglalt helyet és amelyben mesterséges víz — amely helyettesítette a levegőt — megakadályozta a fulladást. Ugy tudják, hogy ez a tengerelattjáró csodálatosan működött és maga a király is leszállt benne a víz alá.

1640-ben Jean Barrie — akit Pradinak neveznek — „merülő harangot” fedezett fel, amelynek segítségével felszínre lehetett hozni a tengerbe esett tárgyakat. — Egy másik francia 1653-ban Rotterdamban szivar alakú hajót talált fel, amelyről azt állították: hat hét alatt Indiába képes jutni. Németországban Papin kísérletezett ezzel a kérdéssel: A 18-ik században csak Angliában 12 engedélyt adtak ki hadihajókkal való kísérletezés céljaira.

A 18-ik században az angol felfedezők tovább jutottak egy lépéssel és 1747-ben egy hajót levegővel telített kecskebőrből készült zsákokkal töltött meg, ami megkönnyítette a levegővel való ellátást és a felszínre való jövetelt.

Dionis bordói akadémikus a biscayai öbölben 5 órát hajózott a víz alatt.

1777-ben az amerikai Bushnell kézzel kormányozható tengerelattjárót az ugynevezett „teknős békával” támadta meg az angol flottát.

A 19-ik században már kevésbé fantasztikus tervek merülnek fel. Fulton egy alamerülő hajóval kísérletezik, amely robbanó anyagokat visz magával s amelyet „torpedóknak” nevezett el. Azonban sem Anglia, sem Amerika nem akarják felhasználni ezt a találmányt. I. B. Petit 1834-ben egy tengerelattjáróban leli halálát — amelyet pedig a mai tengerelattjáró őseinek lehet tekinteni. Egy másik felfedező — Payerne — tojásalakú tengerelattjárót készít, míg 1853-ban az angol Narsurith olyan tengerelattjárót talál fel, amely bombát vet az ellenséges hajó oldalára.

Eredeti és excentrikus felfedezők kerülnek felszínre. A tervek egész sorát vetik fel 5000 frankért egész sorozat tengerelattjárót akarnak gyártani. Akad gömbölyű, elipszisalakú, sűrített levegővel és gázzal töltött tengerelattjáró.

Később rendszerezedik a kutatás és a tengerelattjáró közeledik mai alakjához.

Az első tengerelattjáró, amely valóban feltűnést keltett az ellenséges hajóhad körében a „Dávid” volt. Szivar alakú, kazánvas-hoz hasonló anyagból készült, 11 méter hosszú, elől kézi kormányval, amit a 9 főből álló személyzet kezelt. A lövedéket a hajó maga után vontatta. A Charlestown kikötőben véghezvitt kísérlet drámai befejezésű volt. A „David” elmerült és csak egy főhadnagy menekült meg. A felszínre hozott David második elmerülése alkalmával csak hat ember pusztul el. A harmadik kísérlet — amelyen a felfedező is részt vett — szintén végzetes volt és az egész személyzet életét veszítette.

Végre a negyedik kísérlet sikerrel járt a hajó 1864 február 17-én eljut rendeltetési helyére és elsüllyeszti az ellenséges flottát. De a hajó is elpusztul áldozataival együtt. A „Dávidra” csak sok év múltán akadnak rá a tenger mélyén. Az első tengerelattjáró ma már múzeumban van, míg utódai tökéletesítve folytatják útjukat a tengereken, — mint a tengeri harc legveszedelmesebb és leggyilkosabb gépezetei.

Csak Churchill alszik nyugodtan

Az Aftonbladet londoni jelentése szerint az angol főváros még soha annyi fáradt, álmatlan miniszteri nem látott, mint ezekben a napokban. A norvégiai összecsapás kitörése óta az angol kormány legtöbb tagjának már éjszakai rendes pihenőre sincs ideje. Oliver Stanley, a legfiatalabb miniszter, aki még csak 47 éves, éjjelnappal állandóan dolgozószobájában tartózkodik. Ironside tábornok íróasztala előtt tábori ágyat állított fel magának és abban alszik. Chamberlain miniszterelnök éjjeltájban hazatér ugyan lefeküdni, de reggel hatkor már újra talpon van. Az egyedüli miniszter, aki még délutáni alvását is megtartja, Churchill.

Lloyd George ünneplése

Lloyd George, a vén oroszán szűkebb hazájában, a walesi Caernarvonban ünneplte ötvenedik évfordulóját annak, hogy 18 szavazati többséggel beválasztották az angol parlamentbe. A nyilvános jubileumi ünnepségen tisztelői 15.000 aláírással ellátott albumot nyújtottak át neki emlékül. A közönség soraiban néhány 90-es éveiben levő egykori szavazója is helyet foglalt. Lloyd George ünnepi beszédében kijelentette, hogy most is bármikor kész a nemzet szolgálatában állni, ha arról van szó, hogy a világot visszavezesse a béke, az igazság és a szabadság útjára. Figyelmeztette még hallgatóit, hogy bárhol is végződjék ez a háború, annyi bizonyos, hogy ismét lényegesen meg fog változni a világ térképe.

Szépirodalmi könyvet, magyar regényeket csakis ujdonságokat vesznek. Cím a kiadóban.

Ujból számfejtik a nyugdíjkönyveket

Azok a nyugdíjasok, akiknek aggregényadott koll fizetésiük, de áprilisban nem fizetik, jelentkezzenek

A nagyváradi pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya közli, hogy az összes nyugdíj-könyveket ujból számfejtik, hogy a kifizetendő és levonandó összegek az új adótörvényeknek megfelelőek legyenek. Eppen ezért, a nyugdíjosztály felkéri az összes nyugdíjasokat, hogy nyugdíjkönyveiket a folyó hó 8 és 12-ike között adják be a nyugdíjosztálynál és pedig úgy, hogy a májusi szelvényt ne töltsék ki, hanem csak írják alá.

Ugyancsak felhívja a nyugdíjosztály azokat a 2500 leien felüli fizetésű férfi nyugdíjasokat akik női lenek, vagy gyermektelen özvegyek és április hónapban aggregény adót nem fizette, hogy nyugdíj-könyvecskéikkel azonnal jelentkezzenek a nyugdíjosztálynál.

— Márton Áron püspök hat papot szentelt fel a helybeli székesegyházban. Vasárnap délelőtt 10 órakor a nagyváradi római katolikus székesegyházban, felemelő ünnepes szertartások közben, hat kispapot szentelt pappá Márton Áron püspök, névszerint: Baumgartner Antal, Köblös Vilmos, Drozdóveszky Géza, Márton Hugo Lajos premonstrei és Bánffy Miklós minorita rendi szerzetes kispapokat. Márton Áron püspök latin nyelven olvasta fel a felszentelendő papok neveit, akik egyenként a püspök elé járultak és térdelve imádkoztak. A püspök megáldotta őket, majd a klérus hangjainak segédletével, „kézfeltétellel” pappá szentelte a jelölteket. A szép szertartás azzal végződött, hogy Márton Áron püspök az ujonnan felszentelt fiatal papokat megcsókolta. Az új papok ezután megtartották első miséjüket. Márton Áron püspök végül az ünnepség befejezésekeppen buzdító beszédet intézett a fiatal papokhoz. A püspök festői ornátusban, díszes kísérettel vonult át a püspöki rezidenciába, ahol a hat felszentelt papot ebédre látta vendégül.

SZINHÁZ

Heti műsor.

Hétfő este 9: Handa-Banda. Negyedszer.

Kedd d. u. 5: Zsimberi-zsombori szépasszony. Olcsó helyárakkal.

Kedd este 9: Handa-Banda.

A Handa-banda sikere. Szünni nem akaró lelkes tapsok, függöny elé hívások, felrengető kacgások kísérték végig a Handabanda szombat esti bemutató előadását. Nem lehet megállapítani, hogy kit milyen mértékben illetnek meg ezek a tapsok. A három kitűnő szerző ötletes szövege, Eise-mann Mihály invenciózus muzsikája, a világvárosi rendezés, a pazar kiállítás, a briliáns előadás, vagy a szereplők játéka az, amely ezt a csoda-revüt sikerre viszik. Azt hisszük, hogy mindez együtt alkotta azt az egészet, amely végül is most már biztosan megalapozta a Handa-banda várható nagy sikerét. Aki három órán át nagyszerűen akar szórakozni ebben a gondteli világban az okvetlen nézze meg a Handa-banda revü operettét. A Handa-banda revüoperett jött és győzött. További jóslat: állandó zúfolt házak! Nap-nap után fokozódó siker!

Zsimberi-zsombori szépasszony. Kedden délután 5 órakor olcsó helyárakkal lesz a színház műsorán a Zsimberi-zsombori szépasszony nagyszerű operett, teljesen a bemutató előadás szerint és azoknak szereplőivel.

A Szovjet árut és gya-potot akar szállítani Romániának

A lapiban megjelenő „Opinia” bucuresti tudósítója jelenti:

Tegnap reggel a fővárosba érkezett Cristureanu, Románia moszkvai követe. A délután folyamán a követet kihallgatáson fogadta Ion Cristu külkereskedelmi miniszter. A moszkvai követ a külkereskedelmi miniszter tudomására hozta a szovjet kormány azon óhaját, hogy új gazdasági egyezményt kíván kötni Romániával. A Szovjet ujból gyapotot és ónt akar exportálni Romániába. Ez az export a viágháboru idején szűnt meg.

Levegőbe akarták röpíteni a Szuezi-csatorna műszaki berendezését

(Róma — Stefani.) Az angol okkupációs csapatok május 4-re virradó éjszaka letartóztatták és az alexandriai katonai foghába szállították az egyiptomi Wafd part 11 tagját. Az a vád ellenük, hogy a Szuezi csatorna bejáratánál levő műszaki berendezéseket a levegőbe akarták röpíteni.

Kik teszik a hetvenkedő nyilatkozatot

Mennyit vesztek az angolok?

London. (Reuter.) Londoni hivatalos körökben kijelentették, hogy azok a számok, amelyeket a németek az elsüllyesztett angol hajó ürtartalommal kapcsolatban forgalomba hoztak, erősen túlzottak voltak. A német jelentésekkel szemben az angolok nem 2 millió 300 ezer hajóürtartalmat vesztek el hanem ennek a számnak csak a felét.

A Reuter jelentés szerint az angol lapok a küszöbön álló parlamenti vitával foglalkoznak a norvég hadjárattal kapcsolatban. A Times elismeri Chamberlain erejét és bátorságát, de bejelenti, hogy szükségessé váltak a személyi változások. A lap utal arra, hogy a háborus kabinetnek nagyobb hatalmat kell biztosítani s Chamberlain miniszterelnököt mentesíteni kell bizonyos intéz-

kedési kör alól, hogy az angol miniszterelnök jobban átgondolhassa cselekvéseit. A Daily Herald utal arra, hogy az angol külpolitika az utóbbi időben igen el volt foglulva a hetvenkedő nyilatkozatokkal. Ez a hetvenkedő politika még a norvég visszavonulás után is tevékenykedett, aminek semmi értelme sem volt, s többet ártott, mint használt. A való tényeket az ilyen nyilatkozatokkal úgy sem lehet elkendőzni. A Daily Mail azt a kérdést vetette fel, hogy vajjon az angol kormány elég erélyesen vezeti-e a háborút? A lap felel erre a kérdésre és megállapítja, hogy a válasz csak ez lehet: nem. A Manchester Guardian erősebb kormányt sürget.

Városi kezelésben marad a strand

Eredménytelen maradt a második árlejtés is

Ismeretes, hogy a strand öt éves bérletére kiírt árlejtés eredménytelen maradt, mert a város által kiírt feltételek alapján egyetlen pályázó sem vállalkozott a bérletre. A város május 6-ra „szabad kézből” szóbeli árlejtést tűzött ki. Az eredmény azonban ezuttal sem volt kedvezőbb a város számára.

A pályázók csak módosított feltételek mellett voltak hajlandók ajánlatot tenni. Miután az árlejtés eredménytelen maradt, az üzemek igazgatósága elhatározta, hogy továbbra is házi kezelésben tartja a strandot és csak a vendéglőt és ruhatárat adja külön-külön bérbe.

42 adóamnesztia-kérést adtak be eddig Biharmegyében

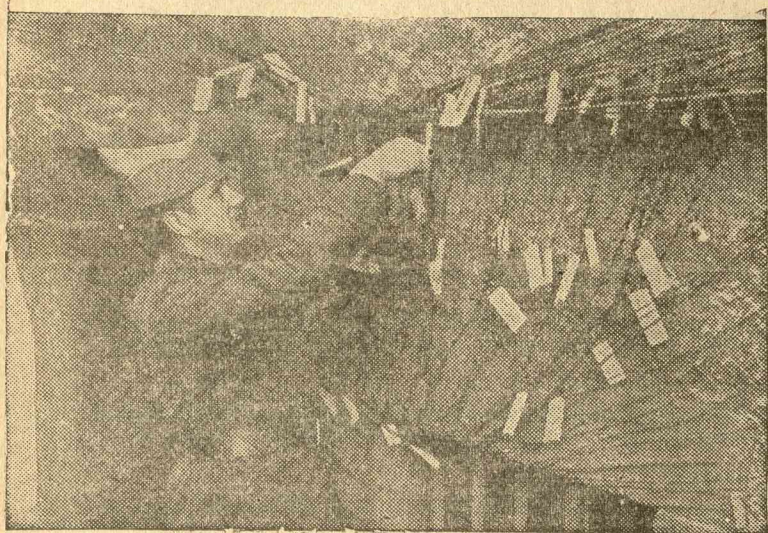
Az április hónapban megjelent adóamnesztia törvény értelmében, azok az adózók, akik évi adóik állami részének felét befizetik, adóamnesztiaában részesülnek az 1940 április 1-től visszamenőleg elkövetett mindennemű kincstári kihágások ügyében. Az adóamnesztia igénybevevő adózóknál 1940 április 1-től visszamenőleges adó és más kincstári ügyekben semmilyen vizsgálat nem tartható és a törvény előírta felévi állami adó befizetése az adózót mentesíti mindennemű büntetés alól a fenti határidő előtti elkövetett adó ügyekben.

Az adóamnesztia — mint már megirtu — kérvényben kell kérni az illetékes pénzügyigazgatóságnál, ahol a kivetési ósz-

tály — minden feltétel nélkül — teljesíti a kérést, megállapítja az évi adó állami részének felét és előírja annak befizetését. Jóllehet a kévények beadási határideje 1940 május 15-én lejár, a biharmegyei pénzügyigazgatóság területén ezideig csak összesen 42 kérvényt adtak be. Ebből 20 kérvényt nagyváradi adózók, 20 kérvényt mar gittaiak és 1 kérvényt Belényesről.

A pénzügyigazgatóság kivetési osztálya felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy folyó hó 15-én az amnesztia iránti kérések beadásának határideje lejár, tehát mindazok, akik a törvény nagy kedvezményeit igénybe akarják venni, kéréseiket a fenti időpontig adják be.

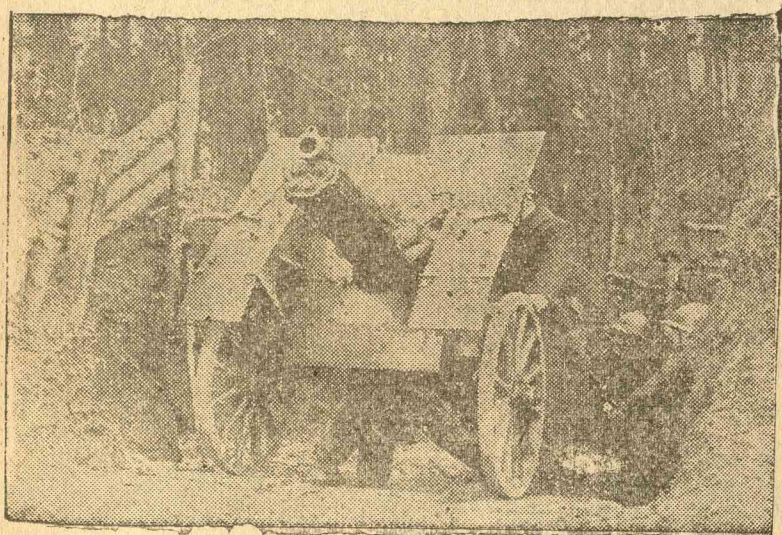
KÉPES NAGYVILÁG

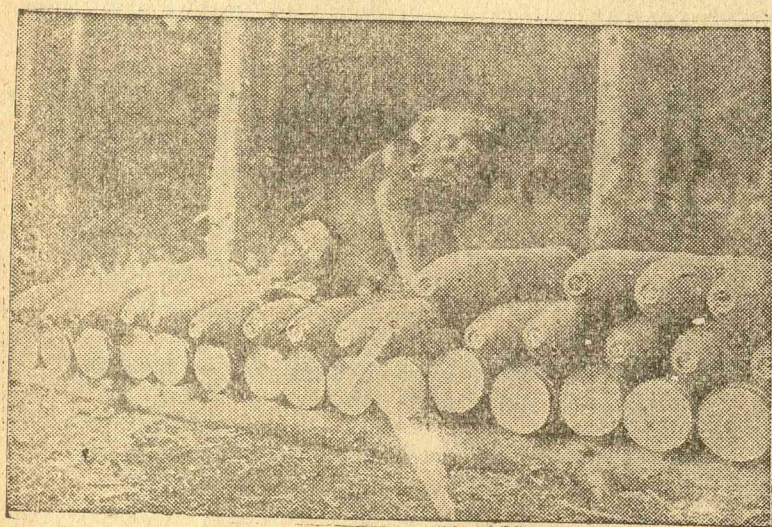
A francia frontról
Telefondrótok egy pincében, amely
egy tűzérőség telefonközpontja

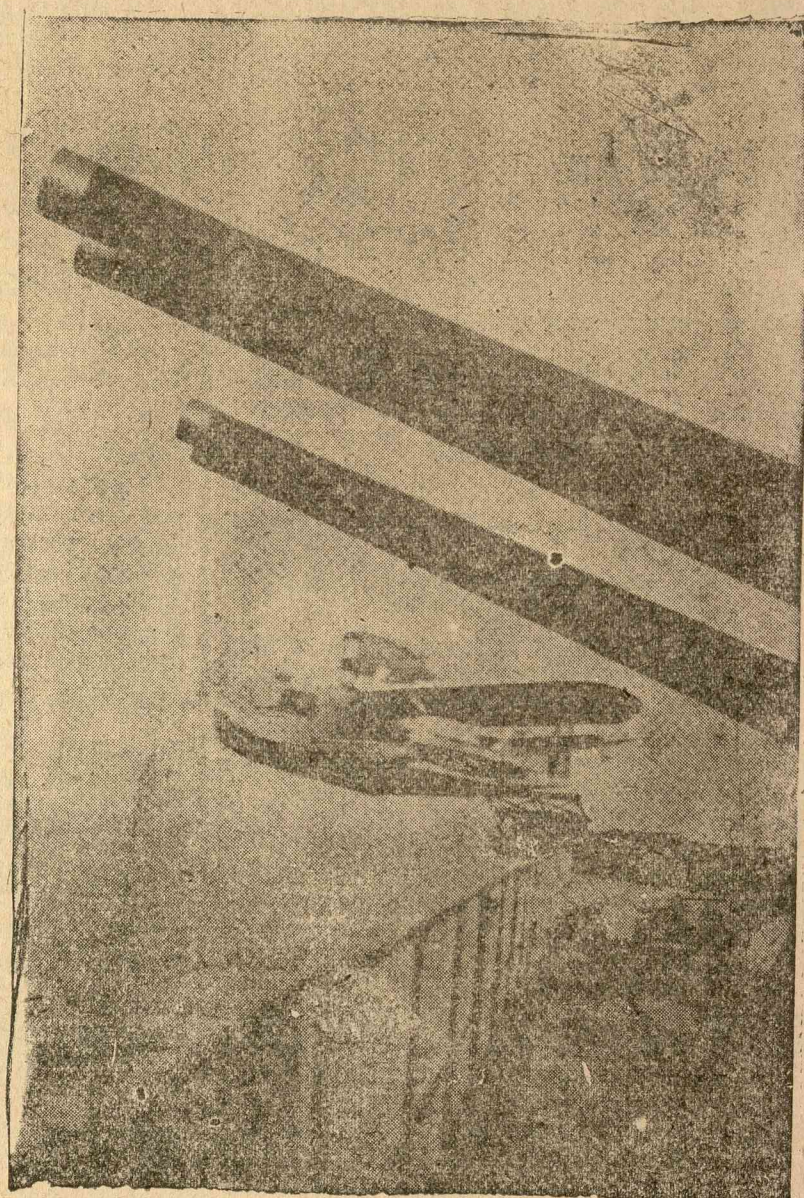
Lebrun köztársasági elnök
elvonul a diszosztagok előtt

A francia frontról
15-ös ágyu lövésre kész állapotban

A francia frontról
Lövedékraktárt őriz egy kutya

Hidroplán felszállása
egy német hadihajó fedélzetéről

Mit jelent a Földközi-tenger Angliának, Franciaországnak és Olaszországnak?

A Földközi tenger a legnagyobb vízi terület, amelyen Anglia, Franciaország és Itália utjai kereszteződnek.

Anglia birodalmi utjai a Földközi tenger mentén főként keletről nyugat felé az vissza, kapcsolat a brit szigetek és a Földközi tengeri medence kikötői között, átmenő összeköttetés a Szezei csatornán és a Bab el Mandebi szoroson át.

Az első az iraki petroleum vezetékek folytatása a Kaukázisból s máshonnan Nagybritannia felé, az angol gabona, fa és gyümölcs import szükséglet jórésztbeni biztosítása. A második az Indiával, Kinával, Japánnal, sőt Ausztráliával való összeköttetés. A tranzit-kapcsolat bár igen fontos, mégsem letkérdés Anglia számára két okból: a csökkentett tonna-értéktartalom miatt (a Szezei-csatorna nem elég mély) és a második birodalmi ut miatt, amely a Jöreménység fokán át vezet.

Anglia importja a Földközi tengerből igen fontos az angolok számára különösen a jelenlegi körülmények között.

Ha csak a petroleumot vesszük tekintetbe, a három beszerzési forrás elsősorban Irak, — csak akkor láthatja el Angliát, ha a Földközi tenger brit, vagy legalább is szabad. Másként a petroleum problémáját csak sokkal messzebbes és költségesebb forrásokból lehet megoldani.

A Szezen átvezető tranzit nem létérdek Anglia számára. A Jöreménység fokán át vezető utat, amelyet egyébként a nagy tonna-értéktartalmú hajók amúgy is kénytelenek igénybevenni, mert a szezei csatornán nem férnek át — minden India, Távolkelet, vagy Ausztrália felé menő hajó utbaeitheti. Igaz, hogy az út hossza az első két esetben érzékenyen megnövekedik, de Ausztrália felé a differencia igen csekély. Ezzel szemben az út biztonsága itt tökéletes az angolok számára.

A hajózás szabadságának biztosítását a Földközi tengeren Anglia évszázadok szíves harcával vívta ki, mely a lefontosabb bástyák: Gibraltár, Algesiras, Málta, Ciprus, és Alexandria elfoglalására és a Földközi tengeri kis államokkal való barátságra és az angolokkal közös érdekű államok mint Franciaország, Törökország, Portugália és jórészt Görögországgal való szövetségre vezetett.

A fentiekhez hozzájárul a hatalmas tengeri és légi flotta, amely veszély esetén ugrásra készen áll minden veszélyeztetett ponton. Máltában, Gibraltárban, Ciprusban, Alexandriában hajókkal, Calafraóban (Málta) és Abukirban (Egyiptom) az aviatika repülőgépekkel.

Franciaország útjai

Franciaország birodalmi utjai szélteben szelik át a Földközi tengert a déli francia partoktól az afrikai gyarmatokig és hosszban Szíria, és a Szezei csatorna felé. Marseille, Toulon, Bizertas, Oran, Algir, és Tunis között kettős áramkör formálódott ki, a melynek létfontossága van a francia birodalom számára, mert a birodalom második szíve a „France d'outre mer”-ben dobog.

Nem kevésbé fontos a második kettős áramkör, amely Szíria felé vezet, ahol egyrészt a petroleumvezeték, másrészt a Weygand hadsereg jelenléte miatt a Marseille Szíria közötti kapcsolat rendkívül fontos Franciaország számára.

Az Indokina felé vezető út — amelynek ugyanolyan tranzit jellegzetességei vannak, mint Anglia Kína felé vezető útjának — Afrika utbaejtésével jobban érvényesíthető,

akár a Madagaszkárral való kapcsolat.

Franciaország évszázadok óta harcol, hogy biztosítsa ezeket az utakat. Az Angliával jelenleg fennálló szövetség megoldja ezeket a problémákat. A francia flotta az angol oldalán készen áll minden eshetőségre a Földközi tengeren.

Olaszország útjai

Az olasz birodalmi utak miként a franciák: a Földközi tenger szélteben és hosszban vezetnek. A szélteben vezető utak Itáliát Tripoliszal és Cireneicaval, a többiek az új birodalommal kötik össze a Szezen és a Vörös tengeren át.

Egy másik út Olaszországot új birtokával, Albániával köti össze. Ez azonban belső tengeri út, mint Velence-Taranto-Nápoly-Caligari.

Mindezek az utak létfontosságuk Olaszország számára.

A Szezen át vezető tranzit út kötelező Olaszország számára, ha kontaktust akar Eritréával, Abesszíniával, Szomáliával, a melyek másként csak a Gibraltáron át len-

nének elérhetők az afrikai part mentén, Cape Townon, az adeni öbölön át, óriási és bizonytalan kerülő. A két nagy olasz gyarmatnak Nyugaton Libiának, keleten Abesszíniának nincs egymás között kapcsolata, mert Egyiptom és az angol-egyiptomi Szudán elvágja őket.

Itália e kapcsolatok megteremtéséért harcol. Stratégiai pontjai: Szardínián, Szicilián Taranton, Pólán, Barin Brindisin és Rhodézián át középeurópai szövetségeseivel és flottájával, amely az ötödik helyen áll a világban, Olaszország szeretné elérni, hogy a merleg az ő javára billenjen.

Más nemzetek útjai

Más nemzetek kereskedelmi utjai is a Földközi tengeren át vezetnek. Spanyolország kapcsolata gyarmataival, Jugoszlávia és Románia import- és exportkereskedelme, Görögország számára oly kereskedelmet jelent, amely az ország létét jelenti, Törökországnak tengeri kapcsolatai és a szorosok őrzője szerepe révén, Bulgária és Oroszország részére pedig külkereskedelme szempontjából bir fontossággal. Az itt felsorolt országok szempontjából a kereskedelmi utak nem kevésbé fontosak, mint a három Földközi tengeri nagyhatalom számára a birodalmi utak. A Földközi tengeri utak tehát kölcsönösen vehetők igénybe és egyikét sem lehet elszigetelten tekinteni anélkül, hogy a többinek kárt ne okozzon.

Az olasz sajtó nyugodtan tárgyalja az eseményeket

„A tengeri háboru jelentősége csökkent, a légi erő emelkedése óta”

Róma. (Stefani.) A szövetségesek Földközi tengeri intézkedéseivel kapcsolatban az olasz sajtó nyugodt és szilárd hangon nyilvánítja véleményét. A lapok utalnak arra, hogy ha a szövetségeseknek az volt a céljuk, hogy a flotta mozdulatokkal megfélemlítsék Olaszországot, akkor ezt igen rossz időben tették. Olyan időben történt ez a lépés a szövetségesek részéről, amikor az északi frontról a szövetséges hajóhadak nagy kudarccal érkeznek jelentések. A lapok utalnak arra, hogy az északi események azt mutatják, hogy a tengeri haderő felett egy új fegy-

vernem, a légi haderő győzedelmeskedhetik. Az olasz sajtó a flotta mozdulatokkal kapcsolatban megjegyzi, hogy az angol-francia felvonulás útját az olaszok igen könnyen kettévághatják. A Tirheni tenger már nem számít tengernek, hanem inkább egy nagyobb tónak.

A Popolo d'Italia és a Regime Fascista című lapok hangoztatják, hogy Olaszország semmi szín alatt sem tér el attól a szándékától, hogy a jogos érdekeit kellőképpen megvédelmezze.

Portugáliába teszi át székhelyét a pápa?

Az angol ellenzéki sajtó nemcsak Chamberlaint, de Churchillt is támadja

(London.) A Daily Herald tovább támadja az angol kormányt. A támadások nem csak Chamberlain, hanem Churchill ellen is irányulnak.

— Két héttel ezelőtt — írja az angol munkáspárt lapja — Churchill beszédében azt ígérte, hogy a nyár folyamán Norvégiát megtisztítják a németektől. Mi történt? Két hét sem telt el és a szövetségeseket „puccolták ki” a németek. Norvégia kétharmad-részből.

A lap azzal vádolja a kormányt, hogy nem tanúsított kellő energiát a Trondhjem elleni műveletek során, nem támadta meg a tengeren ezt a kikötőt úgy, mint Narvikot. — Határozatlanság, huza-vona, bizonytalanság, és tehetetlenség nyilvánult meg nemcsak Trondhjemnél, de mindenütt: diplomáciában, pénzügyek vezetésében, gazdasági ügyekben.

A Daily Mail szerint a konzervatív képviselők kiutaztak kerületeikbe, hogy kipuhatolják a polgárok hangulatát az alsóház keddi ülése előtt. Az ő jelentéseik lesznek döntők. Chamberlain egyelőre habozik. Abban bizik, hogy keddig elül a vihar. A kormányt rajta kívül Churchill, Stanley és Hoare fogják védelmezni. Mindenki tisztában van azonban azzal, hogy gyökeres változásra van szükség. Párisi jelentés szerint a parlamentet rövidesen összehívják a kitűzött időnél hamarabb. Mindenesetre a francia kormány bevárja az angol alsóház ülését.

A bazeli „National Zeitung” jelentése szerint a Vatikán fokozódó aggodalommal nézi Olaszország magatartását az európai háborúval szemben. Nincs kizárva, hogy ha a Földközi tengeren kitör a konfliktus, a pápa Portugáliába teszi át székhelyét.

SPORT

ESÁLLÁSBÓL...

Hosszu idő múltán igazán örömmel ülünk le, hogy visszaemlékezést írjunk a vasárnapi mérkőzésekről. Hosszu ideje, hogy megjegyzéseinket minden fenntartás nélkül, teljes örömmel tehetjük meg. Nem kell engedményeket tenni és nincs szükség vállveregető jóindulatra. Nem kell megelégednünk az igyekezettel, az eredmény helyett és nem kell a technikai felkészültséggel megelégedni a belőtt gólok helyett.

A NAC vasárnapi szereplése mindenképpen, minden tekintetben kielégített. A zöld-fehér csapat szereplése, — amelyre a múlt heti teljesítményei alapján számítani lehetett — a mai körülmények között szinte száz százalékos volt. A fiatalos lendülethez megfelelő technikai felkészültség és kellő adag szív és lelkesedés is párosult. Különösen kirívó volt ez a Tricolorral szemben, amely a rutinos öregek csapata. A Tricolor játékosai kevés lelkesedést árultak el és amikor ilyen irányú hajlamokat mutattak fel, ez a lendület és erőteljes akciók helyett — durvaságba fulladt. Ha az évad alatt, az eredmények hallatára, néha visszasírtuk is eltávozott nagyjainkat, a tegnapi mérkőzés után nem irigyeljük a Tricolortól kiöregedett krekkeket...

Annál szívesebben foglalkozunk a NAC fiatal csapatával, amelyben éppen a fiatalok vitték a szót. Itt is első sorban a halvesorról kell megemlékezni. Krausz ismét nagyszerű formában van és kitűnő a két NAC nevelésű ifjúsági szélsőhár, Guttmann és Zilahi. Guttmann mérkőzésről-mérkőzésre a legszilárdabb, legmegbízhatóbb játékos, a kis Zilahival pedig úgy vagyunk, mint valaha Krausszal, aki ifjúsági csatár létére bekerült a NAC első csapatának a halvesorába és a nagy Dobay nem tudott megmozdulni mellette. Guttmann mellett kevés labdába rugott a híres Kocsis. A legújabb NAC nevelésű reménység pedig a kis Rácz. Az ügyes, szemfüles gyerek már is beleélté magát a nemzeti bajnoki meccsek légkörébe és ha így folytatja, még sok öröme lesz benne a NAC hiveinek.

Feisthammel már az idény eleje óta változatlanul a NAC legjobb és legveszélyesebb embere. Haláti pedig lelkes játékos kívül igazi, profi ízű góljával ragadtatta el a közönséget. Pap Sanyi és Madács is igyekeztek. A közvetlen védelemben Borbély kitűnően védett és néhány biztosnak látszó gólt mentett. A Sarkadi-Borgea gát jól működött és a nagy ploesti csatársor ugyyszólván egyáltalán nem volt veszélyes.

A ploestiekről a tegnapi meccs után igen kevés szavunk lehet. Kitémlünk meg? Kovácsot, Kocsist, Moskót, avagy Bokst? Esetleg Kovács II-öt, a ploestiek legjobb játékosát, vagy talán Hetzert, a „nagyszerű” bekket? Egyik sem érdemli meg a megemlést. A ploesti Tricolor kevés sikert aratott Váradon. Nem a lokalpatriotizmus beszél belőlünk, amikor megállapítjuk, hogy a NAC, ezzel a fiatal csapattal inkább megérdemelné az A. ligába való bejutást, mint ez a kiöregedett, veteránokból álló csapat és az ország futball-sportjának is több haszna lenne belőle.

A Crisana nyeregben ül. A pirossárga csapat megnyerte a csoportbajnokságot és már nem hátra, hanem előre néz. A hátralevő mérkőzések nem befolyásolhatják he-

lyezését és így az A. divízióba való bejutásért harcol. A tegnapi mérkőzésről kevés mondanivaló van. Az Olimpia nem volt komplett — ha komplett lett volna, sem jelentett volna komoly akadályt — és csak sparring partnernek számított a kitűnő formában levő Crisanával szemben. A mérkőzés lefolyására igen jellemző, hogy a Crisana kapusa nem kapott egyetlen labdát sem az egész mérkőzés során. Nem csoda, ha a Crisana a mérkőzés után az A. divízióba való bejutás lehetőségeiről és a selejtezőkről beszélt. Már is megállapítható, hogy ezen a téren is kedvezőek az előjelek.

A Crisana a selejtezőkben — minden valószínűség szerint — a Micával és a Franco Romanával (Braila) kerül össze. Ha nem is becsüljük le a Mica és a Franco Romana képességeit, a Crisanát feltétlenül többre értékeltük akármelyiknél és az A. divízióba való bejutását igen reményteljesnek látjuk.

A vasárnapi mérkőzésekkel kapcsolatosan nem szabad elfelejkezni Almasan bíróról. Természetesen nem lehet valakinek a kinézése után ítélni, de feltétlenül meg kell állapítani, hogy Almasan ura már a kinézése sem predesztinálja komoly mérkőzések levezetésére. A bíraskodáshoz kondíció kell, követni kell a mérkőzést és ezt száz kilón felüli termettel nem lehet megtenni. Ennyit kellene inni, ha Almasan ur tudna bíraskodni. De Almasan ur, mint bíró is elképesztően végezte feladatát, nincs tisztában a szabályokkal. Emellett megdöbbentő elfogultságot árult el, pártos volt, a NAC-al szemben rosszindulatú volt, egyszerűen egyesítette magában azoknak a rossz bírónak minden tulajdonságát, akiket soha nem akarunk többé a váradi pályán látni...

A két futballcsapat sikeres szereplése mellett, még egy igen komoly sportesemény zajlott le Váradon. A Hegedüs vándordíj vívóverseny mindig komoly sportmegnyilvánulás és az érdekes vívóverseny iránt szép érdeklődés nyilvánult meg. A versenyen népes mezőny indult és nívós küzdelem alakult ki. A váradi vívók sikeresen szerepeltek és visszahódították a KAC-tól a tavaly megnyert vándordíjat. Melchner mester kitűnően felhozta az NSE vívóit. Szántay János ma is ellenállhatatlan. Dr. Roxin Aurel kitűnő formában van. De jók Salamon, Barabás és komoly siker a fiatal Hodosan döntőbe jutása is. A KAC-ból Guráth szerepelt a legjobban, aki mellett Kőkőssy, valamint a döntőbe jutott Hintz Gábor és Király váltak ki. Beneveztek a Makkabea fiatal vívói is. Az alig fél éves multal rendelkező vívókon meglátszott Szántó Dezső mester szuggesztív oktató hatása és igen jól megállták a helyüket évtizedes multal rendelkező versenyzőkkel szemben is. Csillag dr. — annak ellenére, hogy több évig nem vívott — a középdöntőbe került. Igen örülnénk, ha a Hegedüs vándordíj versenyhez hasonló sok sporteseményben lenne részünk a jövőben.

Magyarság

1 LEI,

mégis mindent megtua belőle.

Kérje minden trafikban

Rádió-műsor

KEDD

BUCURESTI. 12 Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10 Déli hangverseny. 13.20 Időjelzés, sport hírek. 13.30 Zongora. 14 Hírek. 14.20 Hanglemezek. 19 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02 Orvosi krónika. 19.17 Hanglemezek. 19.50 Magyar nyelvű hírek. 20 Felolvasás. 20.15 Hanglemezek. 20.45 Hírek, sport hírek. 21 A rádió zenekarának hangversenye. 22.10 Hírek, sport hírek. 22.30 Zongora hangverseny. 23 Hanglemezek. 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

BUDAPEST I. Torna, hírek, hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Előadás. 11.45 Felolvasás. 13.10 Zöldy Sándor hegedű. 12.40 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárásjelentés. 14.30 Cigányzenekar. 15.30 Hírek. 15.45 Műsorismertetés. 17.15 Bábjáték. 17.45 Időjelzés, hírek. 18.15 A rádió szalonzenekara. 19.25 Előadás. 19.45 Táncclemezek. 20.15 Hírek. 20.25 Előadás. 20.50 Honvédszenekar. 21.50 Előadás Csajkovszkijról énekszámokkal. — 22.40 Hírek. 23.10 Táncczenekar. 24 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven 24.20 Cigányzene. 1.05 Hírek.

APRÓHIRDETÉSEK

ÁLLÁS

Bőrdíszműves tanulót „jóházból” valót, azonnalra felvesszünk. Kondás, Rimanóczy u. 2. 1706

Munkások felvételnek, Str. Rimler Carol 3. 1707

Ügyes kézilány varrodába állandó munkára felvételnek, Str. Vlahuța 20. ajtó 1. 1708

KIFUTÓ leányt felvesszünk azonnalra, Str. Samuil Micu 8. Gross. 1717

ÜGYES lapárosok felvételnek jó jövődelemmel. Jelenkezni a kiadóhivatalban.

LAPKIHORDÓT bevezetett helyre az esti órákban Str. Cuza Voda és környékére felvessz a Friss Ujság, fix fizetéssel és jutálékkal. Jelenkezni a kiadóhivatalban.

FŐZNI tudó bejárónőt felvessz Leitner, Str. Saguna 11. 1716

KERESTETIK nagyon jó helyre, nagyon ügyes, becsületes, csakis árva leány, igazi otthon, iparág-tanulást is kaphat. General Poetas 1. Str. Bucurestilor mellett. 1714

FIATAL cipész segédet tex gyermekmunkára felvesszünk. Avram Iancu 4. soute-rin 6. 1713

KIFUTÓ fiut, megbízható felvessz Murehary cipőüzem. Str. Avram Iancu 9. 1712

Petroleumfőzői

gyorsan megbízhatóan és olcsón javít Singer műszerész, Strada Regele Carol No. 6.

KIFUTÓ fiu vagy boltiszolga azonnalra felvételnek. Apollo Drogueria. 1711

KERESEK azonnali belépésre vízvezeték szerelő segédet, jó fizetéssel, koncentrációt felmentem. Santier Tasnad, jud. Salaj Maistru Neumann. 1690

LAPARUSOKAT a délelőtti órákra 2500 lei havi jövedelemmel felvesszünk. Cim a kiadóban.

VÉTEL-ELADÁS

Vesszünk aranyat, ezüstöt, brilliánt, gyémántot. Herbst ékszeráruház. Reg. Ferdinand 3. 5610

Nyomatott Pásztor Ede cégnél, Orauca